

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3305/2023. (VI. 15.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Hörcherné Marosi Ildikó és dr. Szabó Marcel* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Szegedi Törvényszék 5.Pkf.20.316/2022/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselő nélkül eljáró természetes személy indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, és abban kérte a Szegedi Törvényszék 5.Pkf.20.316/2022/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, a Szegedi Járásbíróság 29.Pk.50.484/2022/11. számú végzésére is kiterjedő hatállyal.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló jogvita lényege az alábbiak szerint foglalható össze. Az indítványozó (az alapügy kérelmezője), valamint a kérelmezett édesanya házasságából egy gyermek született 2020 decemberében, akinek vonatkozásában a szülői felügyeleti jogok gyakorlására a Székesfehérvári Törvényszék a 2021. november 11. napján kelt, 2.Pkf.601/2021/3. számú végzésével a kérelmezettet jogosította fel. A végzés a gyermek és az indítványozó közötti kapcsolattartást úgy szabályozta, hogy az indítványozó a gyermeket minden héten vasárnap 10:00 órától 15:00 óráig a kérelmezett lakásában látogathatta 2022. január 31. napjáig a kérelmezett jelenlétében, ezt követően pedig a jelenléte nélkül azzal, hogy a kérelmezettet kötelezte, hogy biztosítsa az indítványozó részére a lakás egyik arra alkalmas szobájában a zavartalan kapcsolattartást.
- [3] A Székesfehérvári Járásbíróság utóbb, a 2022. május 20. napján kelt és még ezen a napon jogerőre emelkedett, 10.P.21.039/2021/83. számú végzésével a Székesfehérvári Törvényszék 2.Pkf.601/2021/3. számú ideiglenes intézkedését részben megváltoztatta, amelynek értelmében az indítványozó a gyermekkel már az elvitel jogával és a visszavitel kötelezettségével tarthatta a kapcsolatot, a korábbi vasárnapi napok helyett szombati napokon, 10:00 és 16:00 közötti időtartamban, 2022. június 30. napjáig. A kapcsolattartások hosszát a bíróság 2022. július 1. napjától kezdődően – a gyermek életkorának előrehaladtával – fokozatosan növelve állapította meg.
- [4] A kapcsolattartás 2022. április 24. napján az indítványozó előadása szerint megvalósult ugyan, de nem volt zavartalan.
- [5] Ezt követően fordult bírósághoz az indítványozó, és kérte annak megállapítását, hogy a kérelmezett neki felróható okból nem tett eleget 2022. április 24. napján az esedékes kapcsolattartási kötelezettségnek, és kérte a Székesfehérvári Törvényszék 2.Pkf.601/2021/3. számú határozatával szabályozott kapcsolattartás végrehajtásának az elrendelését. A Szegedi Járásbíróság 2022. július 11. napján meghozott 29.PK.50.484/2022/11. számú végzésével az indítványozó kérelmét elutasította. Végzésében rögzítette, hogy a kapcsolattartásra vonatkozó határozat megszegésének és a felróható magatartásnak a vizsgálatára kizárólag abban az esetben kerülhet sor, ha a kérelemben megjelölt határozat a kérelem elbírálásának időpontjában még végrehajtható. Mivel a vizsgált esetben a Székesfehérvári Törvényszék 2.Pkf.601/2021/3. számú ideiglenes intézkedését a kapcsolattartás tekintetében a Székesfehérvári Járásbíróság 10.P.21.039/2021/83. számú határozata 2022. május 20. napjával megváltoztatta és elvitellel történő folyamatos kapcsolattartási jogot biztosított az indítványozónak, a kapcsolattartás végrehajtása a kapcsolattartási rend megváltozása miatt nem rendelhető el. A kérelem benyújtásakor hatályban lévő határozat alapján pedig a kérelmezetti felróhatóság vizsgálatára sem kerülhet sor (Szegedi Járásbíróság végzése, Indokolás [20], [22]).
- [6] Az elsőfokú bíróság végzésével szemben az indítványozó terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte az elsőfokú bíróság végzésének a hatályon kívül helyezését, valamint az elsőfokú bíróság utasítását új eljárás lefolytatására és új döntés meghozatalára. A Szegedi Törvényszék 2022. augusztus 23. napján kelt 5.Pkf.20.316/2022/2.

számú végzésével az elsőfokú bíróság döntését helybenhagyta. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a határozatát teljeskörűen indokolta és az alaphatározat megváltoztatására figyelemmel annak végrehajtása már nem rendelhető el, ezért helyesen járt el, amikor a kérelmezetti felróhatóság vizsgálatát mellőzte. A bíróság rögzítette továbbá, hogy az indítványozó a fellebbezésében anyagi jogi felülbírálatot nem kért, ezért a fellebbezési kérelemhez kötöttség alapján a másodfokú bíróság illet nem végezhetett el (Szegei Törvényszék végzése, Indokolás [27]–[28]).

- [7] 1.2. Ezt követően nyújtotta be az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszát az indítványozó, amelyben a Szegei Törvényszék 5.Pkf.20.316/2022/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Szegei Járásbíróság 29.Pk.50.484/2022/11. számú végzésére is kiterjedő hatállyal. Beadványában a VI. cikk (1) bekezdésének, a XVI. cikk (1) és (2) bekezdéseinek, a XXIV. cikk (1) bekezdésének, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét állította, az alábbiak szerint.
- [8] Az indítványozó az Alkotmánybíróság gyakorlatának részletes bemutatása mellett az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerinti magán- és családi élet védelméhez való jogának, valamint kapcsolattartási jogának sérelmét állította, mert álláspontja szerint a támadott végzések olyan mértékben üresítik ki a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény kapcsolattartásra vonatkozó rendelkezéseit, hogy annak eredményeként a kapcsolattartásra jogosult szülő és a gyermek gyakorlatilag nem kerülnek abba helyzetbe, hogy jogosultak legyenek eldönteni, hogy az együtt töltött időben milyen tevékenységet folytassanak. A kérelmezett édesanya pedig önkényesen és jogellenesen kap lehetőséget arra, hogy a kapcsolattartás tartalmát egyoldalúan befolyásolja, megzavarja, összességében akadályozza és az indítványozó XVI. cikk (2) bekezdésben foglalt szülői kötelezettségeit ellehetetlenítse. Mindez pedig a gyermek XVI. cikk (1) bekezdés szerinti alapjogát is sértette.
- [9] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme az indítvány szerint azért áll fent, mert a bíróságok nem vizsgálták az kérelmezett felróhatóságát. Az indítványozó meggyőződése szerint ugyanis a felróhatóság a kapcsolattartások idején érvényes kapcsolattartási rendtől függetlenül vizsgálendő, a bíróságok azonban a tényállást nem tisztázták, vizsgálatot nem folytattak le. Az indítványozó sérelmezte továbbá a bírósági eljárás elhúzó-dását is, az indítványozó ugyanis a kapcsolattartás pótlására irányuló kérelmét határidőben előterjesztette, ám ezt követően a bíróság a végzését csak hónapokkal később hozta meg, akkor, amikor az indítványozó kérelmében megjelölt határozat már nem volt végrehajtható, miközben az eljárás egyébként soron kívül zajlott.
- [10] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [11] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó a jogerős végzést 2022. szeptember 1. napján vette kézhez, a beadványt pedig 2022. október 26. napján, határidőben érkezett az elsőfokú bíróság.
- [12] 2.2. Az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozó, mint az alkotmányjogi panaszra okot adó eljárás kérelmezője, jogosultnak és érintettnek is tekinthető.
- [13] Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése, XVI. cikk (1) és (2) bekezdései, XXIV. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panasz szempontjából Alaptörvényben biztosított jogoknak tekinthetőek, eké-ként azokra (az egyéb feltételek teljesülése esetén) alapozható alkotmányjogi panasz.
- [14] 2.3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § szerinti követelményeknek megfelelő alkotmányjogi panaszt – egyéb feltételek megléte mellett – abban az esetben fogadja be, amennyiben az határozott kérelmet tartalmaz. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, az *e)* pont értelmében pedig a kérelemnek egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.
- [15] Az indítvány Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése, továbbá XVI. cikk (1) és (2) bekezdései sérelmét állító eleme tekintetében az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó alkotmányjogilag értékelhető érveléssel nem fejtette ki, hogy meglátása szerint mi és mennyiben okozza a fenti alapjogok vélt sérelmét. A megsérteni vélt alaptörvényi rendelkezések sérelmének megjelölése önmagában nem alapozza meg az alkotmányossági

- vizsgálatot, ehhez az is szükséges, hogy az indítványozó bemutassa a támadott bírói döntés és a megjelölt alaptörvényi rendelkezések tartalma közötti ellentétet, azaz a támadott döntés által okozott alapjogi sérelmet.
- [16] Alkotmányossági összefüggéseket bemutató, érdemi vizsgálatot megalapozó indokolást a hivatkozott alapjogok tekintetében az indítvány ugyanakkor nem tartalmaz, az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint pedig alkotmányjogilag értékelhető indokolás hiányában ezen indítványi elemek nem felelnek meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerinti követelménynek, és ekként nem alkalmasak érdemi elbírálásra {lásd például: 3022/2022. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [20]}.
- [17] Az indítványozó beadványában az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot is megjelölte. Tekintettel arra, hogy közigazgatási eljárás az ügyben nem volt folyamatban, továbbá az indítvány tartalmából egyértelműen megállapítható, hogy az indítványozó tartalmilag az eljáró bíróságok eljárásával összefüggésben a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét állítja, ezért az Alkotmánybíróság ezen indítványi elemet a tartalma szerint bírálta el és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése keretében vizsgálta.
- [18] Az indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti követelményének a XXVIII. cikk (1) bekezdése állított sérelmével összefüggésben eleget tesz.
- [19] 2.4. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [20] Az indítványozó a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét amiatt látta megvalósulni, hogy a bíróságok nem vizsgálták az kérelmezett felróhatóságát. Az indítványozó meggyőződése szerint ugyanis a felróhatóság a kapcsolattartások idején érvényes kapcsolattartási rendtől függetlenül vizsgálendő. A bíróságok azonban a tényállást nem tisztázták, vizsgálatot nem folytattak le. Sérelmezte továbbá az eljárás elhúzódását is.
- [21] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vet fel, tekintettel az Alkotmánybíróság tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal kapcsolatos, kimunkált gyakorlatára.
- [22] Az indítványozó panaszával összefüggésben, miszerint a bíróságok a felróhatóság kérdését nem vizsgálták, illetve a tényállást nem tisztázták, az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy az indítványozó olyan törvényességi, jogszabály-értelmezési, illetve tényállás-megállapítási kérdést kifogásol, amelynek vizsgálata törvényességi és nem alkotmányossági kérdés, ekként az nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe.
- [23] „Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelm orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]} Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, amely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható {3352/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}. Önmagában az a tény, hogy az indítványozó valamely kérdésben nem osztja az ügyben eljáró bíróság jogi álláspontját, még nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételyét, függetlenül az indítványozó érveinek helytállóságától vagy azok esetleges helytelenségétől.
- [24] Az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy a Szegedi Törvényszék megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a határozatát teljeskörűen indokolta és az alaphatározat megváltoztatására figyelemmel annak végrehajtása már nem rendelhető el, ezért helyesen járt el, amikor a kérelmezetti felróhatóság vizsgálatát mellőzte (Szegedi Törvényszék végzése, Indokolás [27]). A Törvényszék rögzítette továbbá, hogy a bíróság nemperes eljárásban hozott döntése kizárólag a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltak szó szerinti betartására irányulhat. Amennyiben a kapcsolattartásra vonatkozó határozat valamely rendelkezése időközben nem végrehajtható, a nemperes eljárásban nincs helye „korrekciónak”, ilyen esetben a kérelem elutasítandó (Szegedi Törvényszék végzése, Indokolás [20]). Ennek jogalapja a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (a továbbiakban: Bpnp.) 22/A. §

- (1) bekezdése, valamint 22/B. § (4) bekezdése. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a bíróságok tehát részletes indokát adták annak, hogy miért nem rendelhető el a kapcsolattartás végrehajtása egy, a kérelem elbírálásakor már nem végrehajtható határozat alapján, végrehajtható határozat hiányában pedig miért nem kerülhet sor a felróhatóság vizsgálatára sem.
- [25] A Bpnp. 22/C. § (1) bekezdése értelmében a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtásának elrendelése tárgyában előterjesztett kérelmek elbírálása során a bíróság soron kívül jár el. Az indítványozó kérelme 2022. május 3. napján érkezett a Szegedi Járásbíróságra (Szegedi Járásbíróság végzése, Indokolás [4]), a kérelem alapjául szolgáló határozat végrehajthatósága 2022. május 20. napján szűnt meg (a Székesfehérvári Járásbíróság 10.P.21.039/2021/83. számú végzésének jogerőre emelkedésével), a Szegedi Járásbíróság pedig az elsőfokú végzését 2022. július 11. napján hozta meg.
- [26] Az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy az észszerű határidőn belüli elbíráláshoz való jog sérelme az Alkotmánybíróság eljárásában nem orvosolható, ugyanis az Alkotmánybíróság hatásköre kizárólag a támadott bírói döntés alaptörvény-ellenességének megállapítására és az ezzel szükségszerűen együttjáró megsemmisítésére terjedhet ki, mely jogkövetkezmény nem enyhíti, illetőleg nem orvosolja a bírósági eljárás jelentős elhúzódsából eredő következményeket {lásd például: 3161/2021. (IV. 22.) AB végzés, Indokolás [43]}, hanem ellenkezőleg, a támadott bírói döntés megsemmisítése csak az eljárás további elhúzódsához vezetne. Különösen igaz ez jelen esetben, ahol már az elsőfokú végzés meghozatalának időpontjában sem volt az indítványozó kérelmében megjelölt határozat végrehajtható, ekként a támadott bírói döntéstől tartalmában eltérő döntés egy esetleges megismételt eljárásban sem volna meghozható. Annak megítélése, hogy az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy egyébként észszerű időn belül került-e eldöntésre, az ügy egyedi körülményeire, valamint az eljárás soron kívüliségére tekintettel az adott pert jellemző törvényességi szakkérdés, melynek megítélése nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe {lásd például: 3035/2023. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [14]}, hanem önálló bírósági eljárás tárgya lehet. Mindezen szempontokra figyelemmel az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panaszra okot adó eljárás elhúzódsából fakadó esetleges igényét (annak megalapozottsága esetén) külön bírósági eljárásban érvényesítheti.
- [27] A fentiek alapján az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítvány a XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét állító eleme sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, sem pedig alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vet fel, ezért az indítvány ebben a vonatkozásban nem felel meg az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos követelmények egyikének sem.
- [28] 3. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapulvételével az alkotmányjogi panaszt – az Ügyrend 5. §-a alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében foglaltakra is, visszautasította.

Budapest, 2023. május 16.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [29] Áttekintve az Alkotmánybíróság előtt az indítványozó által kezdeményezett panaszeljárásokat (az indítványozó 2022 márciusában, áprilisában és májusában lényegében minden kapcsolattartási időpontot ugyanazon okokra tekintettel sérelmezett), megállapítható, hogy az indítványozó egy esetet [a 3300/2023. (VI. 15.) AB határozatban foglalt ügyben lévő] leszámítva azért kérte a végrehajtás elrendelését, mert az édesanyjánál zajlott kapcsolattartásokat nem tartotta a törvény szerint zavartalannak.
- [30] A végrehajtással kapcsolatos tizenegy eljárással párhuzamosan folyt külön eljárás a kapcsolattartás módjának megváltoztatása tárgyában. Ennek eredményeként a Székesfehérvári Járásbíróság 2022. május 20-án kelt vég-

zésével éppen az indítványozó édesapa kapcsolattartási lehetőségét növelte egyrészt (a gyermek életkorának növekedésével arányosan) időben, másrészt „térben” az elvitel lehetőségének megengedésével.

- [31] Meggyőződésem szerint a kiskorú alaptörvényi és törvényi szinten is deklarált érdekének érvényesülését az utóbbi, azaz a kapcsolattartás módját megváltoztató bírói döntés segítette elő, a kapcsolattartás végrehajtásával összefüggő nemperes eljárások mindegyikének azonnali, érdemi elbírálásával szemben. A gyermek mindenek felett álló érdeke ugyanis az, hogy a különélő szülő személyesen és zavartalan körülmények között lehessen jelen a gyermek életében, nem a szülők közötti párkapcsolati problémák kitérgetése, elmélyítése.
- [32] A bíróságok számára előírt soron kívüli elbírálás kötelezettségét a családjogi peres és nemperes eljárásokban az ügy összes körülményének gondos mérlegelésével és természetesen a gyermek mindenek felett álló érdekeire tekintettel kell érvényre juttatni. Megjegyzendő továbbá, hogy jogalkotói döntés alapján – amennyiben az szükséges – az azonnali végrehajtás elrendelésének lehetőségével is elősegíthető a soron kívüliséget igénylő döntések végrehajtása. Ez azonban – talán nem véletlenül – a kapcsolattartás végrehajtására irányuló eljárásokban nem kérhető.

Budapest, 2023. május 16.

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [33] Az Alkotmánybíróságnak összesen tizenkét, azonos kérelmező és kérelmezett között a Szegedi Járásbíróság előtt zajlott, kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti eljárásban született bírói döntés alkotmányosságát kellett megvizsgálnia.
- [34] A Bpnp. 22/C. § (1) bekezdése alapján az eljáró bíróságnak a hasonló tárgyú ügyekben soron kívül kell döntenie. Ehhez képest a Szegedi Járásbíróság döntései lényegében napra pontosan ugyanakkor (egyik részük 2022. július 7. napján, másik részük 2022. július 11. napján) születnek meg, függetlenül attól, hogy az egyedi ügyekkel érintett kapcsolattartások közül a legelsőre 2022. január 9-én, a legutolsóra pedig 2022. május 15-én került volna sor, azaz az egyes kapcsolattartások között (és ekként gyakorlatilag a bíróság számára az egyes ügyek elintézésére rendelkezésre álló időtartamok között is) több, mint négy hónap volt az időkülönbség. A Szegedi Járásbíróság számára az egyes ügyekben az egyébként lényegében betűazonos döntés meghozatalához szükséges időtartam minden esetben jól láthatóan az alaphatározat végrehajthatóságából még hátralevő időtartammal volt fordítottan arányos.
- [35] Az egyes ügyekben született döntések meggyőződésem szerint külön-külön vizsgálva nem kérdőjelezhetőek meg, és önmagában sem egy másfél hónapos, sem pedig egy öt és fél hónapos bírósági ügyintézési határidő nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét. Annál is inkább igaz ez, mert az Alkotmánybíróság nem a bírói döntések egymáshoz, hanem az Alaptörvényhez való viszonyát vizsgálhatja, ráadásul az Alkotmánybíróság a bírósági eljárások elhúzódása esetében nem tud az indítványozók számára hatékony jogorvoslatot nyújtani. Jelen esetben azáltal, hogy a kapcsolattartásra vonatkozó alaphatározat már nem hajtható végre, a támadott bírói döntések esetleges megsemmisítését követően sem hozhatna a Szegedi Járásbíróság, illetőleg a Szegedi Törvényszék a korábbiaktól eltérő döntést.
- [36] Az alkotmányjogi panaszra okot adó összesen tizenkét ügyet együttesen vizsgálva ugyanakkor joggal feltételezhető egy, az Alaptörvény értékrendjét (így különösen a tisztességes és hatékony bírósági eljárás követelményét, a gyermek legjobb érdekének biztosítását, a gyermek és a szülő kapcsolattartáshoz való jogának érvényesítését) kifejezetten lerontó bírói gyakorlat az eljáró bíróság részéről. Az a bírói jogértelmezés ugyanis, amely lehetővé teszi, hogy a „soron kívüliség” intézményébe beleférjen az egyes ügyek hónapokra történő nyilvánvaló félretétele egészen addig, amíg az ügyek „meg nem oldják saját magukat”, meggyőződésem szerint ellentétes az Alaptörvény szellemiségével. Álláspontom szerint a Bpnp. 22/C. § (1) bekezdése szerinti „soron kívüliség” követelménye az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése, XVI. cikk (1) és (2) bekezdése, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése alapján azt a követelményt támasztja az eljáró bíróságokkal szemben, hogy a beérkezett kérelmet haladéktalanul megvizsgálják, és amennyiben egy kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtására irányuló eljárás során a kérelem előterjesztésekor a határozat még végrehajtható, az eljáró bíróságnak a döntését

olyan időben kell meghoznia, hogy a határozat még a döntés meghozatalakor is végrehajtható legyen. Ennek a követelménynek pedig a Szegedi Járásbíróság eljárása és döntései nyilvánvalóan nem tettek eleget.

Budapest, 2023. május 16.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2495/2022.

